

4 – H1. Werkblad thema gedrag – ‘Gedrag herkennen’

1. Geef aan welk(e) leerproces(sen) een rol kunnen spelen in de volgende situaties en leg uit waarom het die vorm van leren is (waar herken je het aan?). Erfelijk gedrag is ook mogelijk. Schrijf de antwoorden in je schrift (of typ ze uit). Soms zijn er meerdere mogelijkheden goed, wanneer je het voldoende kunt uitleggen.

- A. Na 3 keer iemand te hebben geholpen met een straatje leggen weet je hoe het moet.
- B. Gapen.
- C. Een puzzel oplossen.
- D. Een paard dressereren.
- E. De pupilreflex.
- F. Vissen gaan aan de oppervlakte zwemmen als je aan komt lopen om eten te geven.
- G. Na enkele uren hoor je het tikken van een klok niet meer.
- H. Vogels kunnen alleen een zangpatroon aanleren in het eerste jaar van hun leven.
- I. Na 3 keer een straatje te hebben gelegd weet je waar je op moet letten bij het leggen van een straatje.
- J. Huilen.
- K. Het zangpatroon van vogels is een stuk ingewikkelder als ze in contact zijn geweest met soortgenoten.
- L. Een kat natspuiten zodat hij niet meer in je tuin komt.
- M. Een kind huilt regelmatig zonder echte reden om aandacht te krijgen.
- N. Je leert een hond dat zijn eten te vinden is in een rode bak.
- O. Een kraai maakt gebruik van een stokje om iets voor elkaar te krijgen (video).
- P. Duiven blijven vlak langs de weg staan als er een auto langs komt.
- Q. Meneer Spoor gaat bijna kwijlen als hij de SRV-wagen hoort.
- R. Kluger Hans kan rekenen (video).
- S. Een roodborstje eet een onsmakelijk insect, spuugt het uit en eet er nooit meer één.
- T. Een wolf vindt zijn prooi door het geurspoor te volgen.
- U. Een stekelbaars valt een houten blokje met een rode onderkant aan (video).
- V. Een hamster wordt elke avond op dezelfde tijd actief.
- W. Leerlingen denken bij de bel aan het einde van de les.

2. Bestudeer het gedeelte over sociaal gedrag en conflictgedrag (1.3) en benoem de volgende gedragingen. Leg ook uit waarom het dit type gedrag is.

- I. Je stoot je hoofd en slaat daarna tegen de muur omdat het pijn deed
- II. De houding van de stekelbaars als hij twijfelt tussen dreigen en vluchten
- III. Het zandhappen van de stekelbaars nadat hij aan het dreigen was
- IV. Een meeuw gaat grassprietten trekken terwijl hij een soortgenoot probeert te verjagen
- V. Een vlinder laat zijn felle kleuren zien wanneer er een vogel aankomt.
- VI. Een kat laat zijn urine achter op verschillende plekken.
- VII. Een zwaan zet een dikke nek op wanneer je te dicht bij het nest komt.
- VIII. Een pinguïn doet net alsof hij dood is wanneer hij gepakt wordt door een zeeleeuw.

Aangeboren

Inzicht

Aangeleerd

Klassiek conditioneren

Operant conditioneren

Imitatie

Gewenning

Inprenting

Ambivalent gedrag – conflictgedrag – overspronggedrag – omgericht gedrag – ritueel gedrag – baltsgedrag